

Dr. NICOLAE HARTUCHE
(1928-2003)

Uneori, destinul unor oameni și a unor instituții par să se confunde, fapt ilustrat și de Nicolae Harțuche și Muzeul Brăilei.

Nicolae Harțuche, născut pe 1 ianuarie 1928, la Țifești, jud. Vrancea, devine, în 1948, student al Facultății de istorie, Universitatea București, unde și-a descoperit marea pasiune a vieții sale – arheologia. Din studenție are șansa de a deveni unul din colaboratorii marelui profesor Ion Nestor, unul din creatorii școlii românești de arheologie.

Între 1952 – 1954, Nicolae Harțuche a fost profesor de istorie în câteva școli secundare din Țara Moților și cercetător la Muzeul Național de Antichități din București (viitorul Institut de Arheologie).

Anul 1954 a fost decisiv în destinul prof. N. Harțuche pentru că a fost numit director al Muzeului Memorial "Hristo Botev" din Brăila, instituție pe care, însă, trebuia s-o creeze. Din acel moment, viața sa a fost definitiv legată de arheologie și de instituția muzeală brăileană.

Pe 2 iunie 1955 a fost inaugurat oficial la Brăila Muzeul Memorial "Hristo Botev", instituție în care directorul său, prof. Nicolae Harțuche, a creat o secție de arheologie, ce cuprindea primele piese descoperite de el însuși în stațiunea de la Brăilița.

Între 1957 – 1960, prof. Nicolae Harțuche a fost, rând pe rând, director al Muzeului de Arheologie din Constanța, al Muzeului de Arheologie din Mangalia și cercetător la Institutul de Arheologie din București.

În 1960, revine definitiv la Brăila, la chemarea prietenului său Florian Anastasiu, noul director al Muzeului Brăilei, și, până în 1988, când se va pensiona, a fost muzeograf principal la secția de arheologie.

Pasionat arheolog, prof. Nicolae Harțuche a cercetat, cel mai adesea împreună cu Florian Anastasiu, importante stațiuni arheologice de la Brăilița, Râmnicelu și Lișcoteanca, dar a mai întreprins săpături în stațiunile de la Chiscani, Tichilești, Spiru Haret, Suțești și Baldovinești etc. Arheologul a fost dublat de un cercetător destoinic, N. Harțuche obținând, în 1978, sub conducerea prof. Dumitru Berciu, titlul de doctor în istorie cu teza *Necropola de la Brăilița. Contribuții la problemele neoliticului final și trecerea la epoca bronzului tracic la Dunărea de Jos*.

Prof. dr. N. Harțuche a fost, de asemenea, preocupat de valorificarea activității sale arheologice. Ca muzeograf, a participat activ la reorganizările succesive, din 1960, 1977 și 1984, ale expoziției de bază a instituției noastre. Vitrinele și depozitele Muzeului Brăilei conțin mii de piese valoroase descoperite și catalogate de prof. N. Harțuche. Ca cercetător a publicat trei volume și peste 50 de studii și articole. A avut șansa, înainte de trecerea spre eternitate, să-și vadă publicat, de Institutul Român de Tracologie din București, volumul *Complexul arheologic Brăilița*, rezultatul unei munci, de teren și de analiză, de peste trei decenii.

A susținut comunicări la numeroase sesiuni din țară, dar și la prestigioase manifestări științifice de peste hotare.

Și-a urmat pasiunea față de arheologie în mod tăcut, sânguincios și cu multe sacrificii, dar rezultatul a meritat, întrucât aportul său la cercetarea arheologică românească, pentru zona Brăilei și anumite probleme, este semnificativ.

A fost un cercetător generos, împărtășindu-și cunoștințele multor tineri, atât pe șantiere, cât și în cadrul unor colaborări științifice; este de ajuns să citești studiile pe care le-a publicat și observi imediat că a fost un om de echipă, împărțind roadele muncii sale cu numeroși colaboratori.

Ca mai toți arheologii, a adunat foarte multe informații și piese pe care destinul nu l-a mai lăsat să le valorifice. Astfel, a lăsat pentru urmași o zestre ce încă mai trebuie pusă în valoare; știa acest lucru și se mândrea că lasă de lucru celor ce vor veni după el.

De asemenea, într-un gest de mare noblețe, și-a donat biblioteca personală Muzeului Brăilei.

Ca arheolog și istoric, a știut bine ce înseamnă viața și moartea, dar și ceea ce lăsam moștenire. Dr. Nicolae Harțuche a lăsat mii de piese valoroase, care vor putea fi văzute de nenumărate generații de vizitatori, iar pentru cei care vor cerceta istoria veche a zonei Dunării de Jos, rezultatele cercetărilor sale sunt necesare repere și puncte de plecare. Co-fondator al Muzeului Brăilei, împreună cu prof. Florian Anastasiu, prof. N. Harțuche este unul dintre acele personalități căruiă îi datorăm, noi, Muzeul Brăilei, dar și cetățenii Brăilei, veșnică recunoștință.

Sit tibi terra levis!

dr. Valeriu Sîrbu

(Articol din "Istros", XI, 2004, p. 365-367)

MEDALION NICOLAE HARTUCHE (1 ianuarie 1928 – 6 octombrie 2003)

Destinul a vrut ca viața lui Nicolae Harțuche să fie strâns legată de existența și evoluția Muzeului Brăilei. Brăilean prin adopție, N. Harțuche are mari merite în ceea ce privește cercetarea și popularizarea istoriei Brăilei și a Bărăganului brăilean.

S-a născut la 1 ianuarie 1928 în comuna Țifești, din județul Vrancea, părinții săi fiind Alexandru și Maria Harțuche. Clasele primare le-a urmat la școala din Țifești, iar între 1939- 1948 a urmat cursurile Liceului Comercial din Focșani. Între 1948 - 1952 a fost studentul Facultății de

Istorie din cadrul Universității București, specializându-se ca arheolog cu unul din creatorii școlii românești de arheologie – profesorul Ion Nestor.

Din 1952 până în 1954 a funcționat ca profesor de istorie la școli secundare din Țara Moșilor.

În 1954 se transferă la Ministerul Culturii – Direcția muzee științifice, iar la 1 octombrie 1954 este numit director al Muzeului Memorial „Hristo Botev” din Brăila.

Din 1954 până în 1988, cu o scurtă întrerupere (ianuarie 1957- decembrie 1960) destinul său a fost legat de existența și evoluția instituției muzeale brăilene.

În 1988 se pensionează, dar a continuat să participe la campanii de cercetare arheologică și, de asemenea, să participe la manifestări științifice organizate de către Muzeul Brăilei. Continuă și activitatea publicistică, iar în anul 2002, reușește să își vadă realizat un vis – publicarea monografiei sitului arheologic Brăilița (*Complexul arheologic Brăilița*, Institutul Român de Tracologie, Bibliotheca Thracologica XXXV, București, 2002, 316 p.)

Deși Muzeul Brăilei este întemeiat prin decretul regelui Carol I, din 23 august 1881, putem spune, fără exagerare, că N. Harțuche a contribuit decisiv la crearea instituției muzeale brăilene în forma în care se manifestă astăzi:

a) În 2 iunie 1955, în calitate de director, N. Harțuche inaugurează Muzeul Memorial „Hristo Botev” - un muzeu de istorie și arheologie, devenind astfel unul din „refondatorii” Muzeului Brăilei, prin crearea secției de istorie și arheologie din cadrul acestei instituții.

b) Câțiva ani mai târziu, ca muzeograf principal, alături de Florian Anastasiu – directorul de atunci al instituției muzeale brăilene, va contribui la unificarea patrimoniului muzeal brăilean prin contopirea într-o singură instituție a colecțiilor publice de istorie, arheologie, artă și științele naturii. Astfel, a luat naștere la Brăila un complex muzeal cu mai multe secții și cu un patrimoniu bogat și variat. Muzeul Brăilei de azi este urmașul direct al instituției recreate în anii 60 ai sec. XX de către Nicolae Harțuche și Florian Anastasiu.

Între anii 1960 – 1988, ca muzeograf principal la secția de arheologie, N. Harțuche a contribuit decisiv la crearea colecției de arheologie a Muzeului Brăilei. Cercetările arheologice sistematice întreprinse în importantele stațiuni arheologice de la Brăilița, Lișcoteanca și Râmnicelu au scos la lumină numeroase artefacte și vase din lut ars. De asemenea, numeroase cercetări arheologice de salvare, prilejuite de lucrările de îmbunătățiri funciare, au scos la lumină alte vestigii arheologice. Toate aceste descoperiri au îmbogățit colecția de arheologie a Muzeului Brăilei.

Activitatea de teren a fost dublată de una științifică, obținând titlul de doctor în istorie cu o lucrare intitulată *Necropola de la Brăilița. Contribuții la problemele neoliticului final și trecerea la epoca bronzului tracic la Dunărea de jos*.

De asemenea, a publicat numeroase studii și articole în care a dezbătut numeroase probleme ale preistoriei de la Dunărea de Jos. Dintre toate opiniile științifice exprimate de către N. Harțuche, rămân și azi de actualitate cele referitoare la problematica epocii pietrei (epoca neolitică) și, mai ales, cele referitoare la civilizațiile neolitice Boian și Gumelnița.

A fost, totodată, preocupat de valorificarea muzeografică a cercetărilor sale arheologice. A participat la reorganizarea expoziției permanente a Muzeului Brăilei în anii 1960 și 1977. A întocmit fișe de evidență și de clasare a obiectelor descoperite, o muncă care cere pasiune, răbdare și spirit critic. Dar, ceea ce este mai important, a deschis publicului accesul la patrimoniul arheologic prin publicarea, împreună cu Fl. Anastasiu, a unui catalog în care sunt prezentate cele mai valoroase 588 piese din colecția de arheologie a Muzeului Brăilei (*Catalogul selectiv al colecției de arheologie a Muzeului Brăilei*, Muzeul Brăilei, Brăila, 1976).

Nu ar fi completă o descriere a personalității lui Nicolae Harțuche fără a spune că a fost un cercetător generos și un adept al lucrului în echipă. Era conștient că nu poate valorifica științific toate descoperirile sale arheologice, de aceea a lăsat urmașilor posibilitatea să-i continue activitatea și era mândru că lasă „de muncă” și altora. Eu însumi m-am bucurat de acest avantaj, fiind „moștenitorul” preocupărilor sale arheologice, dar și cel care a putut să valorifice o parte din vestigiile arheologice neolitice descoperite de N. Harțuche. Generozitatea sa a mers până la capăt, donându-și biblioteca și arhiva documentară Muzeului Brăilei, instituția de care era atât de legat.

Acum, când ar fi împlinit 80 ani, suntem datori să ne gândim la ceea ce a realizat Nicolae Harțuche ca să înțelegem ce mai avem noi de făcut ca să-i continuăm activitatea.

dr. Stănică Pandrea

(Articol din publicația unică „Brăila 636” a Muzeului Brăilei)

Dr. NICOLAE HARTUCHE

Brăilean prin adopțiune, dr. Nicolae Harțuche și-a legat numele în mod definitiv de Brăila, mai ales de instituția muzeală de aici – Muzeul Brăilei – al cărui fondator este împreună cu prof. Florian Anastasiu.

După tradiție, dar și după “hrisoave”, acesta există la Brăila din 1881 pentru că, la 23 august, la Sinaia, primul rege al României, Carol I, semna decretul nr. 2134 de înființare a Muzeului Științific și a Bibliotecii Publice din marele oraș comercial.

Totuși, întruparea în forme ce au avut continuitate, au cunoscut dezvoltare și au dat contur precis, inconfundabil, Muzeului Brăilei, i se datorează și acest fapt rămâne unul de prim ordin în istoria culturală a locului și a țării.

Născut la 1 ianuarie 1928 la Țifești, județul Vrancea (fost Putna), Nicolae Harțuche, fiul lui Alexandru și al Mariei Harțuche, a urmat școala primară în satul natal (1935-1939), apoi cursurile Liceului Comercial din Focșani pe care le-a absolvit în 1948.

În toamna aceluiași an Nicolae Harțuche reușește la concursul de admitere, devenind student al Facultății de istorie din cadrul Universității București. S-a specializat cu unul dintre cei mai de seamă creatori ai școlii românești de arheologie, profesorul Ion Nestor, în 1952 susținând examenul de licență cu tema *Problemele neoliticului din România și sud-estul balcanic*.

După un scurt stagiu în învățământul gimnazial (1 septembrie 1952-1 februarie 1953) petrecut în fosta regiune Hunedoara, a funcționat ca cercetător secundar la Muzeul Național de

Antichități din București (viitorul Institut de arheologie). Somat să se prezinte la postul din învățământ, la 1 februarie 1953 a fost încadrat profesor de istorie la secția de învățământ a raionului Brad, fiind repartizat la Școala generală din comuna Blăjeni–Plai, raionul Brad.

Din toamna anului 1954 obține transferul la Ministerul Culturii, Direcția muzeu științifice. De aici a urmat “*pasul*” - pe care îl socotim decisiv în cariera ulterioară a arheologului Nicolae Harțuche - numirea la 1 octombrie 1954 ca director al Muzeului Memorial “Hristo Botev” din Brăila.

În fapt, acest muzeu cu caracter memorial, nu exista. El *trebuia creat* în atmosfera propice a hanului *Ceapâru* unde, “tradiția” în rândul bulgarilor din Brăila reținea trecerea episodică a marelui poet și patriot prin orașul nostru.

A fost, pentru vremea aceea, șansa Brăilei de a dobândi un muzeu de istorie, pentru că Nicolae Harțuche n-a uitat că, în primul rând, era arheolog.

Astfel, la 2 iunie 1955, a fost inaugurat Muzeul Memorial “Hristo Botev”, având și o secție de arheologie, grație descoperirii excepționale a complexelor de la Brăilița.

A funcționat aici, până la 1 ianuarie 1957 când, Ministerul Culturii l-a transferat director la Muzeul de Arheologie din Constanța (1 ianuarie 1957-septembrie 1958), după care desfășoară activitate de cercetător științific la Sectorul paleolitic al Institutului de Arheologie București, condus de acad. dr. C.S. Nicolaescu-Plopșor. Revine însă la Constanța fiind încadrat ca director al Muzeului de Arheologie Callatis, din Mangalia, unde va funcționa până la 15 decembrie 1960.

De la sfârșitul anului 1960 revine la Brăila, de astă dată definitiv, la Muzeul *unde începuse activitatea de arheolog și pe care o continuase la Brăilița chiar și atunci când nu lucra aici.*

Ca muzeograf principal la secția de arheologie, a studiat până în 1987 complexele de la Brăilița, dar și din alte puncte ale județului și orașului Brăila.

În 1978, după ce a trecut succesiv prin coordonarea științifică a prof. Ion Nestor și apoi a lui Dumitru Berciu, Nicolae Harțuche și-a susținut teza de doctorat cu tema *Necropola de la Brăilița. Contribuții la problemele neoliticului final și trecerea la epoca bronzului tracic la Dunărea de Jos.* Comisia a fost una prestigioasă, incluzând pe prof. Mircea Petrescu-Dâmbovița, Kurt Horedt, Vladimir Dumitrescu și Eugenia Comșa.

În tot acest timp (1960-1988), de la stabilirea sa definitivă la Brăila și până la pensionare, dr. Nicolae Harțuche a fost preocupat de cercetarea și valorificarea științifică, sub toate formele ce-i stăteau la îndemână, a descoperirilor arheologice cu adevărat excepționale de care s-a învrednicit.

Împreună cu prof. Florian Anastasiu, noul director al Muzeului Brăilei, de care l-a legat o statornică prietenie, dar și o strânsă colaborare, a căutat să sporească zestrea instituției muzeale brăilene și să o valorifice sub cât mai variate forme. Expoziția de bază a muzeului a fost astfel de două ori reorganizată în 1959/1960 și 1967, a publicat împreună cu Florian Anastasiu *Catalogul selectiv al colecției de arheologie*, a întocmit, într-o formă preliminară, *Repertoriul arheologic al județului Brăila.*

Fără a manifesta apetit inutil pentru poziții “în față”, dr. Nicolae Harțuche a lucrat tăcut, cu sârguință, publicând atât cât a fost posibil până în 1988. Astăzi, spre cinstea sa, continuă să dea tiparului o serie de lucrări rămase în manuscris, care pot fi de folos încă cercetărilor atât de migăloase din câmpul arheologiei.

Împreună cu prof. Florian Anastasiu participă și astăzi, cu vigoare, la unele manifestări științifice organizate de Muzeul Brăilei, precum și la valorificarea unor cercetări mai vechi în cadrul și cu ajutorul Institutului Român de Tracologie București.

Iată de ce, la a 70-a aniversare a domnului dr. Nicolae Harțuche, să ne fie îngăduit, ca fost elev, să-i urăm sănătate și putere de muncă într-un câmp de activitate inepuizabil ca și pasiunea Domniei Sale pentru trecutul nostru aflat încă îngropat de secole și milenii.

ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ

I. CERCETĂRI ARHEOLOGICE DE TEREN SĂPĂTURI ȘI SONDAJE

Participare la săpăturile arheologice efectuate sub egida Institutului de arheologie din București:

1. Șantierul arheologic Sărata Monteoru, jud. Buzău, condus de prof. I. Nestor, 1953-1956.
2. Șantierul arheologic Tangîru, jud. Vlașca, condus de prof. D. Berciu, 1956.
3. Șantierul arheologic Cernavodă - punctele Columbia și Dealul Sofia - condus de D. Berciu și S. Morintz, 1956.

Săpături și sondaje arheologice conduse de N. Harțuche, prezentate, în general, în ordinea cronologică a efectuării lor:

4. Vitănești - Clipicești, "dealul Cetățuia mare", jud. Vrancea. Sondaj de control, 1952. Epoca bronzului.
5. Săpăturile de la Țebea, jud. Hunedoara, 1953 - caracter de verificare. Epoca bronzului.
6. Complexul arheologic Brăilița, oraș Brăila, 1955-1975 și 1987. Săpături exhaustive. Locuire din neolitic până în feudalismul timpuriu.
7. Sondajul de la Baldovinești, jud. Brăila, punctul fostul canton CFR, 1955. Neolitic.
8. Săpăturile de la pepiniera agro-silvică Baldovinești, necropolă tumulară, 1961, 1963, 1965-1966. Epoca bronzului.
9. Săpăturile de la Medgidia, jud. Constanța, 1957-1958. Caracter de salvare. Neolitic.
10. Săpăturile de la Castelu, jud. Constanța, 1958. Cimitir feudal timpuriu.
11. Sondajul de la Petroșani (Chioselar), jud. Constanța, 1958. Mormânt hallstattian.
12. Săpăturile de la Limanu, "coada lacului", jud. Constanța, 1959. Caracter de salvare. Necropolă Hamangia.
13. Șantierul de la Cheia, jud. Constanța, conducător C.S. Nicolaescu-Plopșor, colaboratori A. Păunescu și N. Harțuche, 1957. Paleolitic și postpaleolitic.
14. Săpături în tumulul roman de la 2 Mai-Mangalia, jud. Constanța, 1960. Caracter de salvare.
15. Săpăturile de la Țifești, jud. Vrancea, S. Morintz și N. Harțuche, 1959.
16. Săpăturile de la Satu Nou-Panciu, jud. Vrancea, punctele Titila și Ograda Popa Roată, 1959. Caracter de control. Epoca bronzului.
17. Săpăturile de la Chiscani-sat, jud. Brăila, 1961 și 1965. Caracter de salvare. Necropolă feudală timpurie.
18. Săpăturile de la Rîmnicelu-popină, jud. Brăila, 1968-1970. Caracter exhaustiv. Cultura Cernavoda I și morminte postneolitice.

19. Săpăturile de la Spiru Haret, com. Berteștii de Jos, jud. Brăila, 1966. Neolitic și geto-daci.
20. Săpăturile de la Sihleanu, com. Scorțaru Nou, jud. Brăila, 1968-1971. Neolitic, bronz, necropolă feudală timpurie.
21. Săpăturile arheologice de la Lișcoteanca, com. Bordei Verde, jud. Brăila, 1970-1986. Cercetări exhaustive în 3 așezări - puncte diferite. Neolitic și morminte postneolitice:
- a) Punctul "Movila Olarului", 1970-1976.
 - b) Punctul "Moș Filon", 1971-1980 și 1983-1986.
 - c) Punctul "Movila din baltă", 1975-1978.
22. Sondajul arheologic de la Tichilești, gospodărie M.A.I., jud. Brăila, 1964. Morminte sarmatice.
23. Săpăturile de la Tichilești, jud. Brăila, "Complexul porcine", 1971. Caracter de salvare. Necropolă feudală timpurie.
24. Săpăturile de la Nazăru-Siliștea, punctul popină, jud. Brăila, 1980-1984. Așezare hallstattiană-Babadag.

În perioada 1952-1988 a efectuat numeroase cercetări de suprafață, periegeze, în județele Brăila, Constanța și Vrancea - a se vedea articolele "Contribuții la repertoriile arheologice..." ale județelor amintite.

La săpăturile arheologice din județul Brăila a participat, aproape constant, și Florian Anastasiu.

II. VOLUME, STUDII, COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE, RAPOARTE DE SĂPĂTURI

1. N.Harțuchi, I.T.Dragomir, *Săpăturile arheologice de la Brăilița, 1955*, în "MCA", III, 1957, p.129-147.
2. N.Harțuche, *Săpăturile arheologice de la Brăilița, 1956*, în "MCA", V, 1959, p.221-230.
3. C.Nicolaescu-Plopșor, Al.Păunescu, N.Harțuchi, *Cercetări paleolitice în Dobrogea*, în "MCA" VI, 1959, p. 43-50.
4. Seb.Morintz, N.Harțuchi, *Săpăturile de la Țifești, raionul Panciu (jud. Vrancea)*, în "MCA", VIII, 1962, p. 520-526.
5. M.Comșa, A.Rădulescu, N.Harțuchi, *Necropola de incinerare de la Castelu, jud. Constanța*, în "MCA", VIII, 1962, p. 649-660.
6. *Contribuții la problema înmormântărilor cu ocru pe teritoriul RS România în lumina ultimelor cercetări*, în "Sesiunea comunicărilor științifice a muzeelor de istorie, decembrie 1964", vol. I, București, 1964 (apărut în 1970), p. 127-150. Colaborare.
7. N.Harțuche, *Un mormânt, aparținând culturii Tei, descoperit la pepiniera Baldovinești, jud. Brăila*, în "RM", II, 4, 1965, p. 367-369.
8. N.Harțuche, *Un vas de marmură descoperit într-un mormânt de tip Hamangia*, în "RM", 4, 1966, p. 445-446.
9. N.Harțuche, *Un car de luptă roman descoperit în regiunea Dobrogea*, în "Apullum", VI, 1967, p. 231-257.

10. *Cercetări și descoperiri arheologice în raionul Brăila*, în "Danubius", I, 1967, p. 19-39. Colaborare.
11. N.Harțuche, F.Anastasiu, I.Broscățean, *Necropola de incinerare feudală timpurie de la Chiscani-sat, Brăila*, în "Danubius", I, 1967, p. 137-177.
12. N.Harțuche, A.Rădulescu, *Cimitirul feudal timpuriu de la Castelu, jud. Constanța, Constanța*. Studiu monografic.
13. N.Harțuche, F.Anastasiu, *Brăilița - străvechi așezări omenești din neolitic la prefeudalism, Brăila*, 1968, 166p.
14. N.Harțuche, *Cercetări arheologice la Brad (Țebea), jud. Hunedoara*, în "AMN", VI, 1969, p. 439-449.
15. N.Harțuche, *Contribuții la repertoriul arheologic al Dobrogei*, "Pontica", VI, 1971, p.247-261.
16. N.Harțuche, *Repertoriul arheologic la jud. Brăila, (schiță)*, în "Zilele culturii brăilene. Comunicări și referate", Brăila, 1970, p. 7-23.
17. N.Harțuche, *Istoricul județului pînă în sec. XII e.n.*, în *Monografia județului Brăila*, 1971, p. 27-46.
18. N.Harțuche, *Un nou aspect cultural de la sfîrșitul epocii bronzului la Dunărea de Jos*, în "Pontica", V, 1972, p. 59-75.
19. N.Harțuche, *Contribuții la cunoașterea epocii bronzului în județul Brăila*, în "SCIV", 1, 1973, p. 15-25.
20. N.Harțuche, *Vasul biberon neolitic de la Rîmnicelu, jud. Brăila*, în "MemAntiq", IV-V, 1972-1973, București, 1976, p. 265-269.
21. N.Harțuche, *Unele probleme ale postpaleoliticului în lumina săpăturilor din peșterile Dobrogei*, în "Pontica", IX, 1976, p. 13-26.
22. N.Harțuche, F.Anastasiu, *Catalogul selectiv al colecției de arheologie a Muzeului Brăilei*, 1976, 472 p.
23. N.Harțuche, *Probleme privind bronzul timpuriu și mijlociu în nord-estul Munteniei, sud-estul Moldovei și Dobrogea*, în "Danubius", VIII-IX, Galați, 1979, p. 67-84 + 8 planșe.
24. N.Harțuche, *Contribuții la repertoriul arheologic al jud. Vrancea*, în "Vrancea", II, Focșani, 1972, p. 9-18.
25. N.Harțuche, *Cu privire la relațiile culturii Monteoru cu cultura de stepă istro-pontică*, în "Vrancea", V, 1979, p. 31-34.
26. N.Harțuche, V.Sîrbu, *Importations et influences egeo-myceniennes dans les cultures de la periode de transition et l'age de bronze aux pays du Bas-Danube*, în "Thracia-Pontica", I, Sozopol, 1979, p. 156-175.
27. N.Harțuche, *Importuri cucuteniene în mediul culturilor eneolitice din zona Brăilei*, în "Vrancea", III, 1980, p. 9-25.
28. N.Harțuche, V.Sîrbu, *Importuri și influențe egeo-anatoliene în culturile perioadei de tranziție și a epocii bronzului la Dunărea de jos*, în "Vrancea", IV, 1980, p.27-43.
29. N.Harțuche, *Complexul cultural Cernavoda I de la Rîmnicelu, jud. Brăila*, în "Istros", I, 1980, p. 33-91.
30. N.Harțuche, F.Anastasiu, *Săpăturile arheologice de la Sihleanu, com. Scorțaru Nou, jud. Brăila*, în "Istros", I, 1980, p. 93-109.
31. N.Harțuche, V.Bobi, *Un nou sceptru de piatră zoomorf descoperit în România*, în "Istros", I, 1980, p. 111-126.

32. N.Harțuche, *Asupra importurilor Tei în mediul culturii de stepă istro-pontic*, în "Istros", I, 1980, p. 127-135.
33. N.Harțuche, *Descoperiri sarmatice din zona Brăilei*, în "Istros", I, 1980, p. 191-251.
34. N.Harțuche, F.Anastasiu, *Morminte de călăreți nomazi descoperite în județul Brăila*, în "Istros", I, 1980, p. 263-280.
35. N.Harțuche, *Preliminarii la repertoriul arheologic al jud. Brăila*, în "Istros", I, 1980, p..281-354.
36. N.Harțuche, *Cronica descoperirilor arheologice din jud. Brăila în perioada 1968-1978*, în "Istros", I, 1980, p. 355-368.
37. N.Harțuche, *Locuința bordei din așezarea Boian de la Lișcoteanca "Moș Filon"*, în "Istros" II-III, 1983, p. 7-27.
38. N.Harțuche, *Date privind evoluția culturii Gumelnița în NE Munteniei și N. Dobrogei*, în "Istros", II-III, 1983, p. 29-34.
39. N.Harțuche, Gh.Constantinescu, *Depozitul de bronzuri de la Mihai Bravu, com. Victoria, jud. Brăila*, în "Istros", II-III, 1983, p. 41-47.
40. N.Harțuche, Fl.Anastasiu, V.Sîrbu, *Săpăturile de salvare de la Grădiștea, jud. Brăila*, în "Istros", II-III, 1983, p.49-65.
41. N.Harțuche, *Raport preliminar asupra săpăturilor de la Siliștea -Nazâru, jud. Brăila*, în "Istros", II-III, 1983, p. 67-79.
42. N.Harțuche, *Importuri grecești în mormintele geto-dace din jud. Brăila*, în "Istros", II-III, 1983, p. 145-159.
43. N.Harțuche, O.Bounegru, *Sticlărie romană de la Șendreni, jud. Galați*, în "Istros", II-III, 1983, p. 197-218.
44. N.Harțuche, O.Bounegru, *Două plăci ale cavalerului trac din colecțiile Muzeului Brăilei*, în "Istros", II-III, 1983, p. 219-223.
45. N.Harțuche, *Cronica descoperirilor arheologice din jud. Brăila în perioada 1979-1981*, în "Istros", II-III, 1983, p. 257-262.
46. N.Harțuche, O.Bounegru, *Opaițe grecești și romane din colecțiile Muzeului Brăilei*, în "Pontica", XV, 1982, p. 221-223.
47. N.Harțuche, *La tombe princière thraco-gete de Găvani, dép. de Brăila*, în "Thracia - Pontica", II, Sozopol, 1982, p.120-134.
48. N.Harțuche, *Mormântul princiar traco-getic de la Găvani, jud. Brăila*, în "Istros", IV, 1985, p. 25-70.
49. N.Harțuche, O.Bounegru, *Les influences de la navigation commerciale sur les échanges greco-indigens aux Bas-Danube aux II-e - III-e siècle av.n.è.*, în "Thracia-Pontica", III, Sozopol, p.277-294 și 499-508.
50. N.Harțuche, *Cercetările arheologice de la Lișcoteanca I. Așezarea "Movila Olarului" 1970-1976*, în "Istros", V, p. 7-90.
51. N.Harțuche, O.Silivestru, *Considerații asupra cercetărilor din așezarea Babadag de la Siliștea-Nazâru, jud. Brăila*, în "Istros", VI, 1992, p. 17-24.
52. N.Harțuche, *Două milenii din istoria metalurgiei atestate de descoperirile arheologice din jud Brăila*, în "Zilele culturii brăilene, 1971", p. 235-244.
53. N.Harțuche, O.Bounegru, *Săpăturile arheologice de salvare de la Medgidia, jud. Constanța, 1957-1958*, în "Pontica", XXX, 1997, p. 17-104.

III. ÎN CURS DE APARIȚIE

54. N.Harțuche, *O moară paleolitică descoperită la Medgidia*, în “Studii și comunicări de civilizație populară din România”, 2, Sibiu, 1981, p. 79-86, 8p.
55. *Sceptrele de piatră zoomorfe. Interpretare și cronologie.*
56. *Probleme ale epocii bronzului timpuriu și mijlociu în NE Câmpiei Române.*
57. *Săpăturile arheologice de la Lișcoteanca II. Așezările din punctele “Moș Filon” și “Movila din baltă”.*
58. *Complexul arheologic de la Brăilița. Așezări și necropole.*
59. *Descoperiri izolate ale culturii Boian-Giulești în jud. Brăila.*
60. *Descoperiri de tip Sîntana din jud. Brăila.*
61. *Două necropole feudale timpurii - Sihleanu și Tichilești, jud. Brăila.*

Prof. univ. dr. Ionel Cîndea

(Articolul „*Dr. Nicolae Harțuche a împlinit 70 de ani*” din „ISTROS”, IX, Editura „Istros” a Muzeului Brăilei, Brăila, 1999, p. 1-6)